

บทวิจารณ์หนังสือ

Grossman, Nicholas. (2015). *Thailand's Sustainable Development Sourcebook*. Editions Didier Millet (EDM).

ณัฐพล ชันธไชย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน กรุงเทพมหานคร 10250

E-mail: nkhanthachai@gmail.com

ติดต่อผู้เขียนบทความที่ ณัฐพล ชันธไชย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน กรุงเทพมหานคร 10250

E-mail: nkhanthachai@gmail.com

วันที่รับบทความ: 29 ตุลาคม 2563 วันที่แก้ไขบทความ: 11 พฤศจิกายน 2563 วันที่ตอบรับบทความ: 1 ธันวาคม 2563

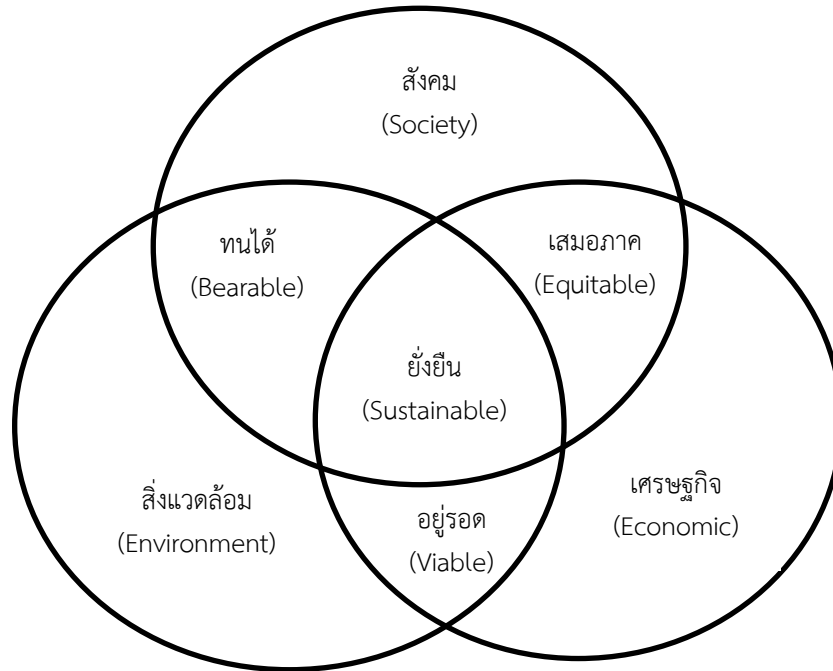
I

ความหมายของการพัฒนาประเทศที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในปัจจุบัน ใช้แนวความคิดของ การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ซึ่งฝ่ายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Division for Sustainable Development) แห่ง Department of Economic and Social Affairs ขององค์การสหประชาชาติ เสนอตาม Brundtland Report โดย World Commission on Environment and Development (1987) ให้ความหมายดังนี้

“Development that meets the needs of the present without compromising the ability of the future generations to meet their own needs”

“การพัฒนาซึ่งตอบสนองความต้องการในยุคปัจจุบันโดยไม่ทำให้ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของยุคอนาคต ต้องลดน้อยลงไป”

การพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องเป็นการพัฒนาที่เป็นองค์รวม (Holistic approach) ของการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม-วัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ในทัศนะของฝ่ายการพัฒนาที่ยั่งยืน แห่ง Department of Economic and Social Affairs ขององค์การสหประชาชาติ พิจารณาการเมืองและวัฒนธรรม อยู่ใน “ภาคสังคม (Social)” ทำให้องค์ประกอบของการพัฒนาที่ยั่งยืน มีเพียง 3 องค์ประกอบ ดังนี้

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญคือ ความเสมอภาค (Equitable) เช่น ความเสมอภาคของรายได้ และความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐ เป็นต้น ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจกับสิ่งแวดล้อมที่สำคัญคือ ความอยู่รอด (Viable) เช่น ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ป่าไม้ได้รับการดูแลรักษาและทำนุบำรุง น้ำในแม่น้ำลำธารไม่เสียหาย และอากาศไม่เป็นพิษ

เป็นต้น ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับสิ่งแวดล้อมที่สำคัญคือ สังคมต้องรับสภาพสิ่งแวดล้อมได้ (Bearable) เช่นชุมชนปลอดภัย ขยะมูลฝอย ฝุ่นละอองที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และน้ำเสียที่ขังอยู่ในพื้นที่ในชุมชน เป็นต้น และความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม ในองค์รวม (Holistic) ที่พึงปรารถนา ดังกล่าวแล้ว คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable)

II

นับตั้งแต่องค์การสหประชาชาติได้ให้แนวความคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ให้เป็นแนวความคิดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

ของการพัฒนาประเทศแล้ว ประเทศไทยรับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและดำเนินการในระยะแรก (ค.ศ. 2000 – 2015) อย่างเป็นผลที่น่าพึงพอใจ ตามรายงานเรื่อง Thailand

Millennium Development Goals Report 2009 (Office of the National Economic and Social Development Board, 2010)

องค์การสหประชาชาติ กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนใน รอบที่ 2

(SDG 2016 – 2030) (German Development Institute, 2015) และประเทศไทยให้ความร่วมมือการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในระยะที่ 2 ตามเป้าหมายขององค์การสหประชาชาตินี้ด้วย

III

สำนักงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (Economic and Social Cooperation for Asia and the Pacific, ESCAP) ประจำประเทศไทย รวบรวมนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญจัดทำเอกสาร การพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's Sustainable Development) แนะนำ นโยบาย (Policy) เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย ตีพิมพ์ในค.ศ. 2015 (Grossman, 2015) โดยละเอียดมีความยาว 415 หน้า เอกสารดังกล่าวมีสาระโดยสังเขปดังนี้

Key Performance Indicators เช่น อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ศักยภาพในการแข่งขัน ความสุข การก้าวหน้าทางสังคม และการทุจริต เป็นต้น

Part 1 บรรยายความหมายของ Sustainable Development

Part 2 ประเด็นปัญหาและความท้าทาย การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ Thai Environment, Thai Economy, Thai Society และ Thai Culture

Part 3 Ideas and Inspiration

ระดับบุคคล (Individual) เช่น Green Homes, Consumer Choices,

Commuting, และ Personal Participation & Awareness

ระดับชุมชน (Community) เช่น Area-based Rural Development, Forestation, Forest Conservation, Wildlife พื้นที่ชายฝั่ง เช่น Saving Marine Habitats, Coastal Resource Management, Historic Preservation, Urban Development, และ Green Spaces

ภาคเอกชน (Private Sector Enterprise) เช่น Sustainable Business, Green Buildings, Alternative Energy, Green Manufacturing, Ethical Sourcing, Waste Management, Sustainable Tourism, Social Enterprise, Restaurants, Green Finance and Banking, และ Countering Corruption และ

บทบาทของรัฐบาล (The Role of Government) เช่น Education for Sustainable Development, Energy Savings, Sustainable Transport, Sustainable Cities, และ International Partnership

IV

เอกสารการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทยโดย ESCAP ดังกล่าวได้นำเสนอประเด็นปัญหาและความท้าทายการพัฒนาประเทศไทย (Development Issues) วัตถุประสงค์ทางนโยบาย (Policy Objectives) มาตรการทางนโยบาย (Policy Measures) และเครื่องมือทางนโยบาย (Policy Instrument) ในกรอบแนวความคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน ในด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและครอบคลุม

ประเด็นการพัฒนาประเทศ เป็นประเด็นที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เช่น Saving Marine Habitats, Sustainable Business, Waste Management, Sustainable Restaurants, Countering Corruption, Sustainable Tourism และ Education for Sustainable Development เป็นต้น เอกสาร Thailand's Sustainable

Development บรรยายสภาพ (Issue) และเสนอข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ (Information) ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเสนอแนะแนวความคิด (Ideas) และความมุ่งมั่น (Inspiration) เพื่อการพัฒนาให้เห็นแนวทางของการนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ทางนโยบาย (Policy Objective) มาตรการทางนโยบาย (Policy Measures) และเครื่องมือทางนโยบาย (Policy Instrument) ในการวางแผนการพัฒนาประเทศไทยตามแนวความคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน

เอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่อาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศไทยควรศึกษาอย่างรอบคอบและจริงจัง สำหรับผู้บริหารประเทศและผู้ปฏิบัติงานการพัฒนาประเทศ ควรใช้เป็นเอกสารคู่มือในการกำหนดนโยบายระดับต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วในพัฒนาประเทศไทย

References

- German Development Institute. (2015). *The Sustainable Development Goals of the Post-2015 Agenda: Comments on the OWG and SDSN proposals*.
https://www.oecd.org/gov/pcsd/die_comments_on_sdg_proposals_150226.pdf
- Grossman, N. (2015). *Thailand's sustainable development sourcebook*. Editions Didier Miller (EDM).
- Official of the National Economic and Social Development Board. (2010). Thailand Millennium Development Goals Report 2009.
<http://www.th.undp.org/content/Thailand/en/home/library/mdg/ThaiMDGRpt/17110/2558>
- World Commission on Environment and Development. (1987). *Our common future*. Oxford University Press.